

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ในการพัฒนาประเทศนั้น จำเป็นต้องทำตามลำดับขั้นเริ่มด้วยการสร้างพื้นฐาน คือ ความมีกินมีใช้ของประชาชนก่อนด้วยวิธีที่ประหยัด ระวังแต่ถูกต้องตามหลักวิชาเมื่อพื้นฐานเกิดขึ้นมั่นคงพอควรแล้วจึงค่อยสร้างเสริมความเจริญขั้นที่สูงขึ้นตามลำดับต่อไป การถือหลักที่จะส่งเสริมความเจริญ ให้ค่อยเป็น ไปตามลำดับด้วยความรอบคอบ ระวัง และประหยัดนั้นก็เพื่อป้องกันความผิดพลาดล้มเหลวและเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จได้แน่นอนบริบูรณ์ (พระบรมราโชวาท พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช, 2537) จากการเปลี่ยนแปลงของโลกในหลายด้าน โดยเฉพาะด้านเศรษฐกิจส่งผลต่อประเทศที่กำลังพัฒนา ซึ่งประเทศไทยได้ประสบภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจ อย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2540 เป็นต้นมา (สำนักนายกรัฐมนตรี, 2545 : 9) จากสภาพปัญหาดังกล่าว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงพระกรุณาพระราชทานแนวพระราชดำริ “ทฤษฎีใหม่” (new theory) หลักการสำคัญของทฤษฎีใหม่ คือ การบริหารจัดการที่ดินและน้ำเพื่อการเกษตรในที่ดินขนาดเล็กเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด เป็นระบบการผลิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง ยึดหลักการพึ่งตนเองอย่างมีอิสระภาพมีการวางแผนอย่างเป็นขั้นตอน มีการใช้วิธีคำนวณตามหลักวิชาการ เน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนและสังคม (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2542 : 17)

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2543 : 23) ได้จัดทำกรอบวิสัยทัศน์และทิศทางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2555) โดยการระดมความคิดของประชาชนทั่วประเทศ ได้บ่งชี้แนวคิดปรัชญาหลักของแผนพัฒนาฉบับที่ 10 ที่ยึดหลัก "ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง" เป็นปรัชญานำทางยึดทางสายกลางที่อยู่บนพื้นฐานของความสมดุลพอดี รู้จักพอประมาณอย่างมีเหตุผล มีความรู้เท่าทันโลก เป็นแนวทางในการดำเนินวิถีชีวิตของคนไทยและเป็นพื้นฐานการพัฒนาในทุกมิติอย่างเป็นองค์รวมที่มีคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา ต่อเนื่องจากแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 และคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบร่างกรอบวิสัยทัศน์และทิศทางแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติมองเห็นความสำคัญนี้ จึงได้จัดทำโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริในโรงเรียนในสังกัดตั้งแต่ปีงบประมาณ 2542 เป็นต้นมา เพื่อเป็น โครงการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระ

เจ้าอยู่หัวในวโรกาสเฉลิมพระชนมพรรษาครบ 6 รอบ แต่เนื่องจากชื่อโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ เป็นชื่อที่มีลิขสิทธิ์สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จึงได้เปลี่ยนชื่อโครงการเป็น "โครงการเกษตรแบบเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่" แต่หลักการ เป้าหมาย และการกำหนดรูปแบบกิจกรรมยังคงเดิม คือ เพื่อเผยแพร่หลักการ แนวคิด ทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริ ผ่านกระบวนการการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่นเน้น การฝึกปฏิบัติจริงในงานเกษตรแบบเศรษฐกิจพอเพียง

ด้วยเหตุผลดังกล่าว กระทรวงศึกษาธิการจึงมีนโยบายให้นำพระราชดำริการดำเนินงานเกษตรทฤษฎีใหม่ เศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการเข้าไปในหลักสูตรการเรียนรู้อันทำให้สถานศึกษาได้นำหลักการและแนวคิด ไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยสอดแทรกหรือบูรณาการเข้าไปในการเรียนการสอนตามปกติ ซึ่งแนวการจัดการเรียนรู้เกษตรแบบเศรษฐกิจพอเพียงมี 6 ขั้นตอน คือ 1) ศึกษารายละเอียดเกษตรทฤษฎีใหม่ 2) วิเคราะห์สภาพของสถานศึกษา 3) ศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรที่เอื้อต่อการดำเนินงานเกษตรทฤษฎีใหม่ 4) ศึกษาแนวการจัดการเรียนรู้แบบเศรษฐกิจพอเพียง 5) ดำเนินงานจัดการเรียนรู้ และ 6) ติดตามประเมินผลและรายงาน (กรมวิชาการ, 2542 : 52-84) และสำหรับการจัดการศึกษาในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้กำหนดยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาที่สนับสนุน ส่งเสริม ให้มีการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา โดยได้ประสานความร่วมมือกับสำนักทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์และกระทรวงศึกษาธิการ และได้รับความอนุเคราะห์เนื้อหาสาระของเอกสารตัวอย่าง หน่วยการเรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจาก โครงการวิจัยเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเป็นแนวทางในการบูรณาการปรับใช้สำหรับการจัดการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับบริบทของแต่ละท้องถิ่น (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2550 : คำนำ)

โรงเรียนบ้านกอกวิทยาคารเป็นโรงเรียนที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 จึงมีความตระหนักและพยายามที่จะพัฒนาการเรียนการสอนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้บังเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม แท้จริงในการวางรากฐานในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนนับว่าเป็นองค์กรหนึ่งที่มิบทบาทสำคัญในการให้ความรู้ ปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์และทักษะการดำรงชีวิตไม่ให้เกิดเป็นเหยื่อของความเจริญด้านวัตถุและหลงไหลไปกับกระแสโลกาภิวัตน์จนลืมหองแห่งของสังคมไทยที่มีชีวิตเรียบง่ายสงบสุข มีการปลูกผักสวนครัว เลี้ยงสัตว์ เลี้ยงปลาไว้รับประทานเองเมื่อเหลือก็แจกจ่ายแลกเปลี่ยนกับเพื่อนบ้านหรือขายสร้างรายได้ให้กับครอบครัว พืชผักที่ปลูกก็ไม่ใช้สารเคมีที่เป็นพิษต่อสิ่งแวดล้อมซึ่งจะส่งผลร้ายมามายทั้งต่อตนเองและสังคม ในปัจจุบันแม้ว่าภาครัฐและเอกชนจะสนับสนุนให้ทุกครัวเรือนและหน่วยงานปฏิบัติตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงแต่ก็ยังไม่เห็นเป็น

รูปธรรมมากนัก การดำเนินชีวิตก็ยังมีการใช้จ่ายอย่างฟุ่มเฟือย จากการทราบข้อมูลในครอบครัวของนักเรียนมีการซื้อสิ่งอำนวยความสะดวกที่ไม่จำเป็นใช้กันแทบทุกครัวเรือน ผักสวนครัวที่สามารถปลูกเองได้ก็ไม่ปลูกทั้งที่มีที่ว่างๆ อยู่ข้างบ้าน ต้องซื้อแทบทุกอย่าง นักเรียนจำนวนมากไม่ค่อยรู้จักพืชผักสวนครัวและไม่เคยปลูก ไม่รู้ขั้นตอนการปลูกทำให้ต้องซื้อจากตลาด ในการประกอบอาหารพืชผักสวนครัวบางอย่างซื้อมาแล้วต้องการใช้เพียงเล็กน้อยที่เหลือก็เหี่ยวแห้งทิ้งไป หากปลูกไว้รับประทานเองก็เก็บมาใช้แค่เพียงพอแก่ความต้องการ และยังปลอดภัยช่วยประหยัดรายจ่ายและเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัวได้ทางหนึ่ง

ทางโรงเรียนบ้านกอกวิทยาการได้ตระหนักถึงความสำคัญที่จะต้องปลูกฝังจิตสำนึกและแนวทางการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยจัดทำโครงการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการผลิตปุ๋ยชีวภาพ สารชีวภาพกำจัดแมลง การปลูกผักปลอดสารพิษ การเลี้ยงปลาน้ำจืด รู้วิธีคิด คำนวณต้นทุนในการผลิตให้มีความพอประมาณ มีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี มีเงื่อนไขความรู้และคุณธรรมเพื่อจะได้เป็นพื้นฐานในการดำเนินชีวิตที่มีความสุขอย่างยั่งยืนต่อไปและเป็นโครงการที่มีความสำคัญและได้ดำเนินเมื่อปีงบประมาณ 2556 ซึ่งไม่ได้รับการประเมินอย่างเป็นทางการและเป็นโครงการที่มีคุณค่าต่อนักเรียนและชุมชน ผู้ประเมินจึงเห็นควรประเมินโครงการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนโดยมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในโรงเรียนบ้านกอกวิทยาการขึ้นเพื่อนำผลการประเมินมาเป็นข้อมูลสารสนเทศ และเป็นเครื่องมือในการกำหนดแนวทางพัฒนาโครงการให้มีประสิทธิภาพที่สูงขึ้น โดยใช้รูปแบบการประเมินซีพีพี (CIPP MODEL) คือการประเมินบริบท (Context) ประเมินปัจจัย (Input) ประเมินกระบวนการ (Process) และประเมินผลผลิตของโครงการ (Product)

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อประเมินโครงการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนบ้านกอกวิทยาการโดยใช้การประเมินผลรูปแบบ CIPP Model

ขอบเขตการวิจัย

การประเมินโครงการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนบ้านกอกวิทยาการครั้งนี้ใช้การประเมินผลรูปแบบ CIPP Model เพื่อประเมินบริบท (Context) ปัจจัยนำเข้า

(Input) กระบวนการ(Process) และผลผลิต(Product) ของโครงการซึ่งกำหนดขอบเขตของการประเมินโครงการดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย

- 1.1 ผู้บริหาร จำนวน 1 คน
 - 1.2 ครูผู้สอน จำนวน 5 คน
 - 1.3 นักเรียนในโครงการ จำนวน 53 คน
 - 1.4 ผู้ปกครองของนักเรียนในโครงการ จำนวน 95 คน
 - 1.5 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 8 คน
- รวมทั้งสิ้น 162 คน

2. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ปีการศึกษา 2556 ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2556 – เมษายน 2557

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. โครงการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน หมายถึง โครงการในแผนงาน ฝ่ายวิชาการของโรงเรียนบ้านกอกวิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งดำเนินโครงการในปีการศึกษา 2556 โดยใช้เวลาประเมินโครงการในช่วง เดือนพฤษภาคม 2556 ถึงเดือนเมษายน 2557

2. การประเมินโครงการ หมายถึง กระบวนการเก็บรวบรวมและการวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ จากการปฏิบัติงานตามโครงการอย่างเป็นระบบ จนทำให้ทราบจุดเด่น จุดด้อย ปัญหาและอุปสรรคของโครงการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน โรงเรียนบ้านกอกวิทยาคาร ว่ามีอยู่เพียงใด ควรแก้ไขอย่างไรหรือไม่ การดำเนินงานนั้นบรรลุ เป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพียงใด คุ่มค่ากับการลงทุนหรือไม่ และดำเนินแก้ไขปรับปรุงโครงการได้ทันทั่วทั้งที่ ซึ่งจะนำไปสู่การปฏิบัติและปรับปรุงแก้ไขโครงการ เพื่อดำเนินการทั้งในปัจจุบันและอนาคต โดยประเมินโครงการรายด้านดังนี้

2.1 การประเมินบริบท หมายถึง การประเมินความเหมาะสม ความชัดเจนและความสอดคล้องของวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการวัดได้จากแบบสอบถามชนิดมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ที่ผู้ประเมินสร้างขึ้น

2.2 การประเมินปัจจัยนำเข้า หมายถึง การประเมินความเหมาะสมของทรัพยากร ได้แก่ บุคลากรผู้รับผิดชอบโครงการ งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ สถานที่ดำเนินงาน และกิจกรรมต่างๆ

ของโครงการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน วัดได้จาก แบบสอบถาม
ชนิดมาตราประเมินค่า 5 ระดับ ที่ผู้ประเมินสร้างขึ้น

2.3 การประเมินกระบวนการ หมายถึง การประเมินประสิทธิภาพของกระบวนการ
ดำเนินการ ด้านการวางแผน การปฏิบัติในกิจกรรม ประเมินผล และการสรุปรายงานผล วัดได้จาก
แบบสอบถามชนิดมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ที่ผู้ประเมินสร้างขึ้น

2.4 การประเมินผลผลิต หมายถึง การประเมินระดับคุณภาพของนักเรียนด้าน
ความรู้ความเข้าใจในเรื่องเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทักษะทางกิจกรรมเกษตร
ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและคุณลักษณะผู้เรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ความรู้
ความเข้าใจของผู้ปกครองในเรื่องปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การผลิตปุ๋ยชีวภาพและสารกำจัด
แมลง ความพึงพอใจของนักเรียน ความพึงพอใจของผู้อำนวยการโรงเรียน ความพึงพอใจของครู
ผู้อำนวยการโรงเรียน ความพึงพอใจของผู้ปกครองและกรรมการสถานศึกษาที่มีต่อโครงการเกษตร
ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน เครื่องมือที่ใช้วัดได้แก่ แบบทดสอบ
แบบสอบถาม แบบบันทึก และแบบวัดความพึงพอใจ เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราประมาณค่า 5
ระดับที่ผู้ประเมินสร้างขึ้น

3. ครูผู้สอน หมายถึง ผู้สอนที่ได้รับการบรรจุแต่งตั้ง รวมทั้งครูอัตราจ้างชั่วคราวรายเดือน
และพนักงานราชการ ที่ปฏิบัติหน้าที่สอนในโรงเรียนบ้านกอกวิทยาคาร ปีการศึกษา 2556

4. นักเรียน หมายถึง ผู้ที่เรียนอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ปีการศึกษา 2556 ของ
โรงเรียนบ้านกอกวิทยาคารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 จังหวัด
ร้อยเอ็ด

5. ผู้ปกครอง หมายถึง ผู้ปกครองนักเรียน ที่มีบุตรหลานเรียนหนังสืออยู่ในชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 1-6 โรงเรียนบ้านกอกวิทยาคารปีการศึกษา 2556

6. กรรมการสถานศึกษา หมายถึง กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนบ้านกอก
วิทยาคารปีการศึกษา 2556

7. กิจกรรมเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง การดำเนินการจัดการ
เรียนรู้ให้แก่ นักเรียน เช่น ผลิตปุ๋ยชีวภาพและสารกำจัดแมลง ปลูกผักปลอดสารพิษ และการเลี้ยง
ปลาอุกเพื่อบริโภค เป็นต้น

8. CIPP Model หมายถึง การประเมินที่เป็นกระบวนการต่อเนื่อง โดยมีจุดเน้นที่สำคัญ
คือ ใช้ควบคู่กับการบริหาร โครงการเพื่อหาข้อมูลประกอบการตัดสินใจอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา ซึ่ง
แนวทางการประเมินในด้านต่าง ๆ มีรายละเอียด ดังนี้

8.1 การประเมินบริบท หรือสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation : C) เป็นการประเมิน เพื่อให้ได้ข้อมูลสำคัญ เพื่อช่วยในการกำหนดวัตถุประสงค์ของ โครงการ ความเป็นไปได้ของ โครงการ

8.2 การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation : I) เป็นการประเมิน เพื่อใช้ข้อมูล ตัดสินใจปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการว่าเหมาะสมหรือไม่ โดยดูว่าปัจจัยที่ใช้จะมีส่วนช่วย ให้บรรลุจุดมุ่งหมายของโครงการหรือไม่

8.3 การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation : P) เป็นการประเมินระหว่าง การดำเนินโครงการ เพื่อหาข้อดี และข้อบกพร่องของการดำเนินงานตามขั้นตอนต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ และเป็น การรายงานผลการปฏิบัติงานของโครงการนั้นด้วย

8.4 การประเมินผลผลิต (Product Evaluation : P) เป็นการประเมินเพื่อดูว่าผลที่เกิดขึ้น เมื่อสิ้นสุดโครงการเป็นไปตามวัตถุประสงค์ หรือตามที่คาดหวังไว้หรือไม่ โดยอาศัยข้อมูลจากการ

9. ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง ปรัชญาชี้ถึงแนวทางการดำรงชีวิต และปฏิบัติ ตนของประชาชนทุกระดับตั้งแต่ ครอบครัว ชุมชน จนถึงระดับรัฐทั้งในการดำรงชีวิตประจำวัน การพัฒนาและบริหารประเทศ ให้ดำเนินไปใน ทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจ เพื่อให้ก้าวหน้าต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ข้อมูลพื้นฐานและสารสนเทศ ด้านวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ที่มีความชัดเจนเหมาะสม และสอดคล้องกับสภาพสังคมเศรษฐกิจ ตลอดจนความต้องการ ซึ่งจะนำไปสู่การจัดทำโครงการ เกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นในปีต่อๆ ไป
2. ได้สารสนเทศด้านความเหมาะสมของทรัพยากรการผลิต ได้แก่ บุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ สถานที่ดำเนินโครงการ และกิจกรรมต่างๆ เพื่อนำไปสู่ การปรับปรุงพัฒนาปัจจัย โครงการที่มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น
3. ได้สารสนเทศด้านกระบวนการดำเนินโครงการ ได้แก่ ด้านการเตรียมการดำเนินการ ปฏิบัติกิจกรรม การประเมินผล และการสรุปรายงานผล เพื่อนำไปสู่การปรับปรุง กระบวนการ บริหารโครงการให้เหมาะสมยิ่งขึ้น
4. ได้สารสนเทศด้านผลการดำเนินโครงการด้าน ความรู้ความเข้าใจในเรื่อง ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทักษะของนักเรียนทางด้านกิจกรรมเกษตรตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง และคุณลักษณะตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ความรู้ความเข้าใจของผู้ปกครองใน เรื่องเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การผลิตปุ๋ยชีวภาพและสารกำจัดแมลง ความพึง

พอใจของนักเรียน ครู ผู้ปกครองและกรรมการสถานศึกษาเพื่อนำผลไปปรับปรุง กระบวนการบริหารโครงการ ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

5. สถานศึกษาอื่นได้แนวทางจัดทำโครงการและประเมินโครงการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน ที่เป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการประเมินโครงการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนของโรงเรียนบ้านกอกวิทยาคาร อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ดจะใช้ตัวแบบซีพีพีโมเดล (CIPP Model) เป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาซึ่งประกอบด้วยการประเมินใน 4 ด้านดังนี้

1. การประเมินสถานะแวดล้อม (Context Evaluation)
2. การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation)
3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation)
4. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation)

ภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย